

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.265/2024/5.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

A felperes: név1 (cím1)

A felperes képviselője: bnt Tom Burmeister Varga Ratatics Ügyvédi Iroda

(cím2; ügyintéző: dr. Horváth Gyula ügyvéd)

Az alperes: cég1 (cím3)

Az alperes képviselője: Havasi Ügyvédi Iroda (cím4; ügyintéző: dr. Havasi Bence ügyvéd)

A per tárgya: változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla, 10.Gf.40.074/2024/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, 33.G.42.099/2023/19.számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet részben – a perköltségre vonatkozó részére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg.01-09-195014/23. számú változásbejegyzést elrendelő végzésének 13/4. rovatára vonatkozó, a felperes mint vezető tisztségviselő törlését elrendelő rendelkezését hatályon kívül helyezi; a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezését mellőzi. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Felhívja a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságát, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hivatalból jegyezze be a felperest az alperes vezető tisztségviselőjeként a hatályon kívül helyezett változásbejegyző végzés meghozatala előtt fennállt adatokkal.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 77.000 (hetvenhétezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási részperköltséget. Ezt meghaladóan mindkét fél a felmerült költségét maga viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes egyedüli tagja az alapítástól kezdve folyamatosan a cég2 volt, az ügyvezetői tisztséget önálló képviseleti móddal 2023. május 30-tól a felperes töltötte be.

[2] A cég3 (a továbbiakban: új tag) mint az üzletrész vevőjeként kijelölt cég a tagjegyzékbe való bejegyzés céljából teljes bizonyító erejű magánokiratban nem jelentette be a felperesnek mint az alperes ügyvezetőjének, hogy megszerezte az alperes üzletrészáé a tulajdonjogát, és nem küldte meg részére az üzletrész átruházási szerződést. Nem tett nyilatkozatot arról

sem, hogy a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el.

[3] Az új tag az alperes egyedüli tagjaként eljárva 2023. augusztus 22-én három határozatot hozott: visszahívta a felperest mint ügyvezetőt, és önálló képviseleti joggal kinevezte P.Gy-t és B.ZS. ügyvezetővé; megváltoztatta az alperes korábbi elektronikus kézbesítési címét, valamint a korábbi alapító okiratot hatályon kívül helyezte és új alapító okiratot fogadott el. A korábbi alapító okirat 7.2 f. pontja szerint az alapító kizárólagos hatáskörébe tartozott az üzletrész kívülálló személyre történő átruházása esetén a beleegyezés megadása.

[4] Az alperes P.Gy. bejegyezni kért ügyvezető által adott meghatalmazás alapján eljáró jogi képviselő útján 2023. augusztus 22-én változásbejegyzési kérelmet terjesztett elő, amelyben a bejegyzett tag törlését, az új tag bejegyzését, valamint a 2023. augusztus 22-i határozatainak megfelelő – az elektronikus elérhetőség és a képviselők adataiban bekövetkezett – változások cégjegyzékbe bejegyzését kérte. A kérelem szerint a bejegyzett tag jogviszonya 2023. 07. 03-án szűnt meg és ugyanezen a napon keletkezett az új tag jogviszonya, de a változás időpontjaként mindkét esetben 2023. 08. 22-i időpontot tüntetett fel. A kérelem mellékletei között felsorolta a „tagi nyilatkozatot az alapító okirat rendelkezéseinek elfogadásáról”, de azt ténylegesen nem csatolta a kérelemhez. Nem szerepelt a kérelem mellékletei között az a határozat sem, amelyben a korábbi alapító hozzájárult az üzletrész kívülálló személyre történő átruházásához.

[5] Az alperes törölni kért tagja 2023. augusztus 24-én kérelmet terjesztett elő a cégbíróságon, amelyben a fenti változásbejegyzési kérelem elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az új tag nem szerezte meg az üzletrész tulajdonjogát. A cégbíróság a 2023. augusztus 25-én kelt 22. sorszámú végzésében arról tájékoztatta a törölni kért tagot, hogy nincs hatásköre a beadványban foglaltak vizsgálatára, az előadott jogvita peres útra tartozik, és a beadványt érdemi intézkedés nélkül elhelyezte a cég iratai között.

[6] A cégbíróság a 2023. augusztus 24-én kelt Cg.01-09-195014/23. számú végzésével elrendelte a kért változások bejegyzését, amelynek Cégbizálatyben való közzétételére 2023. augusztus 26-án került sor.

[7] Az alperes 2023. december 30-án benyújtotta a cégbírósághoz az új tag 2023. augusztus 22-én kelt nyilatkozatát, amely szerint a társaság alapító okiratát megismerte és azt magára nézve kötelezőnek ismeri el.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg.01-09-195014/23. számú változásbejegyzést elrendelő végzésének hatályon kívül helyezését kérte azzal, hogy a bíróság hívja fel a cégbíróságot a cégjegyzék 13/4. rovatára vonatkozó, a felperest törlő és a cégjegyzék 13/5. és 13/6. rovatára vonatkozó, az új ügyvezetőket bejegyző, valamint a cégjegyzék 45/2. rovatára vonatkozó korábbi e-mail címet törlő és 45/3. rovatára vonatkozó új e-mail címet bejegyző jogszabálysértő adatok 2023. augusztus 22-i hatállyal történő

törlésére, továbbá a törlés hatályával hivatalból jegyezze vissza a végzés meghozatala előtti változatlan tartalommal a korábbi adatokat, és kötelezze alperest a fentiek tűrésére.

[9] A felperes álláspontja szerint a változások bejegyzése jogsértő a kérelem hiányossága, ellentmondásossága, továbbá két kötelezően csatolandó okirat hiánya és a volt tag törvényességi felügyeleti kérelme egyidejű elbírálásának elmaradása miatt. A felperesre a támadott végzésnek a saját ügyvezetői jogviszonyát törölő és az új ügyvezetőket bejegyző rendelkezések, valamint az elektronikus elérhetőséget érintő változások vonatkoznak, mivel a korábbi e-mail cím a felperes hivatali elérhetősége, míg az új cím az új képviselőkhöz kötődik. Előadta, hogy a cégjogi vita alapja az üzletrész átruházási szerződéssel kapcsolatos jogvita, aminek megítélése nem vitásan kívül esik a cégbíróság vizsgálódási körén. Az új tag azonban csak azt követően gyakorolhat tagsági jogokat, hogy a jogszabályban előírt nyilatkozata a céggel szemben hatályosult, így csak ezt követően lett volna jogosult a régi ügyvezető visszahívására.

[10] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a változásbejegyző végzés nem sérti a felperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket, illetve amennyiben ezek a jogszabálysértések mégis fennállnának, úgy azok kiküszöbölhetők. Az alperes a bíróság felhívásának megfelelően benyújtotta a cégbíróságnak a peres iratokhoz is csatolt, a Ctv. 2. számú melléklet II/1. af) pontjában megjelölt okiratot (az üzletrész megszerzőjének nyilatkozatát, amellyel a létesítő okirat rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismerte el), amit a cégbíróság befogadott és elhelyezett az alperes cégiratainál.

Az első- és másodfokú ítélet

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[12] Határozata indokolásában kifejtette, a Ctv. 65. § (1) és (3) bekezdésének összevetéséből az következik, hogy a felperes csak olyan jogszabálysértésre hivatkozhat, amely a rendelkezés őt érintő részére vonatkozik, és azt a cégbíróságnak a saját eljárásában észlelnie kellett volna.

[13] A felperes sem vitatta, hogy az üzletrész átruházási szerződés létrejöttének, illetve érvénytelenségének megítélése nem tartozik a cégbíróság feladatkörébe a változásbejegyzési eljárás során. Jelen pernek nem volt a tárgya annak megítélése, hogy a volt tag változásbejegyzési eljárás során benyújtott beadványa annak tartalma szerint törvényességi felügyeleti kérelemnek volt-e tekinthető, vagy sem. Az elsőfokú bíróság azonban általánosságban rámutatott arra, hogy a Ctv. 78. §-ban írt kötelezettség az együttes döntésről abban az esetben áll fenn, ha a cégbíróság érdemben jogosult és köteles elbírálni a törvényességi felügyeleti kérelmet. Amennyiben annak eljárásjogi akadály van, mint jelen esetben, a beadványban foglaltak vizsgálatára a cégbíróságnak nincs hatásköre.

[14] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy nem jogszabálysértő a változásbejegyző végzés a csatolandó mellékletek hiánya miatt. Értelmezése szerint a Ctv. 2. számú melléklet

II.1. pontja szűkebb kötelezettséget ír elő a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:168. § (2) bekezdésénél, mivel a Ctv. nem teszi kötelezővé annak igazolását, hogy a jogosult személyének megváltoztatását mikor, milyen módon és kinek jelentette be az üzletész megszerzője. Ebből következően a Ptk. ezen további előírásait a cégbíróságnak a saját eljárásában nem kellett vizsgálnia. Ugyanezen okból a cégbíróságnak azt sem kellett vizsgálnia a felperesre vonatkozó rendelkezés vonatkozásában, hogy az üzletész megszerzésének bejelentésére vonatkozó nyilatkozatot az alperes törölni kért képviselőjével kellett volna közölni, vagy ezen kötelezettségnek jogszerűen eleget lehet-e tenni az új képviselő felé is. Megjegyezte ugyanakkor, hogy az alperes új tagja a bíróság felhívására 2023. december 30-án megküldte ezt nyilatkozatot a cégbíróságnak, így, ha a jogszabálysértés esetleg fennállt, úgy azt az alperes megszüntette.

[15] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint továbbá az, hogy az alperes új tagja 2023. augusztus 22-én új alapító okiratot fogadott el, helyettesíti az új tag Ctv. 2. számú melléklet II.1.af) pontjában előírt nyilatkozatát.

[16] Az elsőfokú bíróság nem tekintette jogszabálysértőnek azt sem, hogy a volt tag nem hozott határozatot az üzletész átruházáshoz való beleegyezéséről, mivel ez jelen esetben értelmezhetetlen rendelkezés. Ha a társaság egyetlen tagja dönt úgy, hogy az üzletészét eladja, nincs olyan másik tag, akinek ehhez a beleegyezése szükséges lenne.

[17] Az elsőfokú bíróság a keresetlevélben írt további jogszabálysértések vonatkozásában egységesen arra az álláspontra helyezkedett, hogy azok nincsenek összefüggésben a felperest megillető korlátozott keresetindítási jogosultsággal.

[18] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben eltérő indokolással helybenhagyta.

[19] A változásbejegyző végzés téves keltezésére vonatkozó felperesi érveléssel összefüggésben a másodfokú bíróság kifejtette, a felperes nem indokolta meg, hogy az mennyiben támasztaná alá a cégbírósági végzés jogszabálysértését, ugyanakkor azt érdemben sem találta megalapozottnak.

[20] A másodfokú bíróság hangsúlyozta, a Ctv. 65. §-ának speciális szabályozásból kitűnően az ügyész korlátlan perindítási joga mellett az egyéb jogosultak („nevesítettek”) perindítási joga a közvetlenül a személyükre vonatkozó rendelkezésre korlátozott.

[21] Az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperest a támadott végzés rendelkezései közül csak az őt ügyvezetőként törölő része vonatkozásában, azaz a 13/4. számú rovat tekintetében áll fenn a keresetindítási joga, és a perben csak olyan jogszabálysértésre hivatkozhat, amely a változásbejegyző végzés őt érintő részére vonatkozik. A Ctv. 65. § (1) bekezdése által előírt és a joggyakorlat által is megkövetelt közvetlen érintettséget nem alapozhatja meg az, ha a (változás)bejegyző végzésnek a felperest nem érintő, őt nem nevesítő rendelkezése vagy az ilyen bejegyzés alapjául szolgáló okiratok nem felelnek meg a jogszabályoknak.

[22] A másodfokú bíróság érvelése szerint az elsőfokú bíróság annak ellenére vizsgálta érdemben a felperesnek a Ptk. 3:168. § (2) bekezdésében és a Ctv. 2. számú melléklet II.1.

pont af) alpontjában írt nyilatkozat, valamint a Ctv. 2. számú melléklet II.1. pont ae) alpontjában írt, az alapító átruházáshoz történt beleegyezése csatolásának hiányára történt hivatkozásait, hogy ezen állított jogsértések nem érinthetik a keresettel támadott végzésnek a felperest ügyvezetőként törölő rendelkezését, azzal nem állnak összefüggésben. Így e jogsértés kiküszöbölése érdekében a Ctv. 66. § (1) bekezdése szerinti felhívást sem adhatott volna ki, mivel az e körben fennálló esetleges jogszabálysértések nem vezethettek a felperest közvetlenül érintő, a cégjegyzék 13/4. rovatára vonatkozó rendelkezés hatályon kívül helyezésére.

[23] A másodfokú bíróság kifejtette, a törvényességi felügyeleti eljárás iránti kérelem (változás)bejegyzési kérelemmel történő együttes elbírálásának hiánya a teljes (változás)bejegyző végzés jogszabálysértő voltát eredményezi, ezért az a felperest ügyvezetőként törölő rendelkezésre is kihat, így az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta e jogszabálysértés tényleges megvalósulását. A másodfokú bíróság e tekintetben osztotta az elsőfokú ítéletben kifejtetteket, és a fellebbezésben foglaltakra tekintettel rámutatott a következőkre. A felperes által hivatkozott 2023. augusztus 24-i beadvány nyomán – a felperes által sem vitatottan – nem indult törvényességi felügyeleti eljárás, a cégbíróság a beadványt érdemi intézkedés nélkül elhelyezte a cég iratai között. Nem volt tehát párhuzamos eljárás, így együttes elbírálási kötelezettség sem. A cégbíróság 23. sorszámú végzésének hatályon kívül helyezésére irányuló keresetben foglaltak elbírálásán túlmutat annak értékelése, hogy törvényességi felügyeleti eljárás milyen okból nem indult.

[24] A másodfokú bíróság rögzítette, a felperes a másodfokú eljárásban hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítéletére és előadta, ahhoz a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 360. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogerőhatás fűződik. A hivatkozott jogerős ítéletben az ítéltábla helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, amelyben a bíróság a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága Cg.01-09-195014/23. számú változásbejegyző végzés II.1.1. rovatára vonatkozó, a felperes tag törléséről és a II.1.2. rovatra vonatkozó új tag bejegyzését elrendelő rendelkezését hatályon kívül helyezte. Felhívta a cégbíróságot, hogy törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva hivatalból jegyezze be a volt tagot az alperes egyedüli tagjaként a hatályon kívül helyezett változásbejegyző végzés meghozatala előtt fennállt adatokkal, és törölje az új tagot a cégjegyzék II.1.2. pontjából. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban mivel a 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítéletében az ítéltábla a cégbíróság 23. sorszámú végzésének a jelen perben előterjesztett keresettel támadott rendelkezései tekintetében nem tett – és a kereseti kérelemhez kötöttség folytán nem is tehetett – megállapításokat, így jelen perben a másodfokú bíróság ahhoz nem volt kötve. Ennek alapján nem megalapozott a felperes azon állítása, hogy a jelen perben nem tehetők vitássá azok a megállapítások, hogy az együttes elbírálás hiánya és a változásbejegyzési kérelem ellentmondásossága jogsértést valósítanak meg, figyelemmel arra is, hogy ugyan ugyanarra a 23. sorszámú változásbejegyző végzésre vonatkozott a kereset, de eltérő részekre, és a felperes sem volt azonos.

[25] Mindezért a cégbíróság 23. sorszámú végzésének a felperesre vonatkozó rendelkezései tekintetében nem volt megállapítható jogsértés.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[26] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetének helyt adó határozat hozatalát kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet a Ctv. 27. § (3) bekezdés a) és b) pontját, 46. § (1) és (3) bekezdését, 65. § (1) és (3) bekezdését, 66. §-át, a Ctv. 2. számú melléklet II. 1. ae) alpontját és a Ptk. 3:169. § (2) bekezdését sérti.

[27] A felperes fenntartotta a fellebbezésében is előadott arra vonatkozó érvelését, hogy a változásbejegyző végzés kelte helyesen az időbélyegző szerint 2023. augusztus 25-én 10 óra 55 perc, és nem a végzésen szereplő 2023. augusztus 24. napja. E körben a jogerős ítélet indoklását hiányosnak találta. Kifejtette, mindennek abból a szempontból van jelentősége, hogy a változásbejegyzési kérelem elbírálásának időpontjában (a 23. számú végzés meghozatalának napján) volt egy előterjesztett, iktatott és még el nem bírált törvényességi felülvizsgálati eljárás iránti kérelem, ezért a két kérelemről a Ctv. 78. § (2) bekezdése szerint együtt kellett volna dönten.

[28] Mindemellett a jogerős ítélet jogszabálysértően szűkítette le a felperes keresetösségi jogának terjedelmét, megsértve ezzel a Ctv. 65. § (1) és (3) bekezdését. Figyelmetlenül kívül hagyta, hogy az alperes egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság és a perbeli változásbejegyzési eljárásban a tagváltás bejegyzését (az egyedüli tag törlését és egy új egyedüli tag bejegyzését) is kérelmezték oly módon, hogy a hatályon kívül helyezni kért adatok bejegyzésére az új tag határozatai alapján került sor. Ez azt eredményezi, hogy az új tag bejegyzésére vonatkozó jogszabálysértések kihatnak a perbeli adatok bejegyzésének jogszerűségére is. Téves ezért a másodfokú bíróság azon megállapítása, hogy nem valamennyi felperes által állított jogszabálysértés eredményezi a 23. sorszámú változásbejegyző végzés valamennyi rendelkezésének jogellenességét. A felperes valóban csak a rá vonatkozó bejegyzésrész(ek) hatálytalanságának megállapítását kérheti, de bármely olyan jogszabálysértés miatt, amelyet a cégbíróságnak az eljárásában észlelnie kellett volna, és az a változásbejegyzés elrendelésének olyan jogszerűtlenségét eredményezi, amely a felperesre vonatkozó részre is kihat. Az adott esetben őt a jogszerűtlenül bejegyzett új egyedüli tag hívta vissza, nevezett ki új képviselőket és változtatta meg az elektronikus kézbesítési címet.

[29] A fentiekből következően a bíróságnak a kontrollperben a tagváltás bejegyzéséhez kapcsolódóan a keresetben kifejtett minden jogszabálysértést meg kell vizsgálni és azokról részletes indokolással kell állást foglalni. E követelményeknek a jogerős ítélet nem tesz eleget, ezért a jogerős ítélet az ügy érdemi eldöntésére kihatóan jogszabálysértő.

[30] A cégbíróság a Ctv. 50. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 46. § (1) bekezdése szerint köteles lett volna megvizsgálni, hogy az üzletrész megszerzésének bejelentésére vonatkozó nyilatkozat a kérelemhez csatolásra került-e és azt az alperes megkapta-e. Ezen vizsgálódás lefolytatása és a nyilatkozat hiányában hiánypótlás kiadása nélkül jogszerűen nem jegyezhető be sem a tagváltás, sem az egyéb változások, hiszen minden változás alapkérdése, hogy a tagsági jogokat gyakorolhatja-e az új tag. Az üzletrész megszerzésének bejelentésére vonatkozó nyilatkozatot az alperes törölni kért képviselőjével kellett volna közölni. Az új képviselő ugyanis nem veheti át ezt a nyilatkozatot, hiszen a nyilatkozat közlésének időpontjában még kizárólag a régi képviselő jogosult a cég képviseletére. Az új tag csak azt követően gyakorolhatja tagsági jogokat (hívhatja vissza a régi ügyvezetőt), amikor

a nyilatkozat a céggel szemben hatályosult [Ptk. 6:5. § (2) bekezdés, 6:10. §]. A BH2018. 55. számú eseti döntésből is levonható az a következtetés, hogy a cégbíróság köteles megvizsgálni, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 127. § (4) bekezdése szerinti [tartalmilag a Ptk. 3:168. § (2) bekezdésének megfelelő] nyilatkozatot szabályszerűen közölték-e a tagváltozás időpontja szerinti (korábbi) ügyvezetővel. Jelen ügyben erre alperes által sem vitatott módon nem került sor.

[31] Ugyanebből a szempontból kell megítélni a felperes által hivatkozott további jogszabálysértéseket is, így a változásbejegyzési kérelem ellentmondásosságát, a EUID bejelentésének hiányát, és a Ctv. 78. §-ának megsértésével a törvényességi felügyeleti eljárás és a változásbejegyzési eljárás együttes lefolytatásának a hiányát.

[32] A felperes végül rámutatott, hogy a másodfokú bíróság tévesen nem vette figyelembe a Fővárosi Ítélőtábla másik tanácsa által hozott 13.Gf.40.017/2024/10. számú jogerős határozatot. A másodfokú bíróság nem indokolta meg, hogy a hivatkozott jogerős ítélet miért nem contra omnes hatályú, miért csak az anyagi jogerőt vette figyelembe. A felperes kifejtette, bizonyos ügyekben meghozott ítéletekhez a jogerőn túlmenően contra omnes hatály is társul, amelynek alapján a jogerős ítéletben foglaltak mindenkire kötelezőek, mindenkivel szemben hatályosak, vagyis mindenki köteles az azokban rögzítetteket elfogadni. Tipikusan ilyen pernek tekinthetők a közhiteles nyilvántartásba történő bejegyzésekre vagy azok megváltoztatására vonatkozó perekben született ítéletek. A cégbejegyző (változásbejegyző) végzést hatályon kívül helyező ítélet contra omnes hatálya azt jelenti, hogy az mindenkire irányadó függetlenül attól, hogy a perben részt vesz-e vagy sem. Van tehát legalább egy nem orvosolható, jogerős ítéletben mindenkire kiterjedő hatállyal már megállapított jogszabálysértés, amely alapján a perbeli változásbejegyző végzés felperesre vonatkozó részeit is hatályon kívül kellett volna helyezni.

[33] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, érdemben annak helytálló indokaira utalással.

A Kúria döntése és jogi indokai

[34] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem korlátain belül vizsgálta, és a felperes által megjelölt okokból részben, az alábbiak szerint jogszabálysértőnek találta.

[35] A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsőként a tényállás téves megállapítására hivatkozott, ezen belül arra, hogy az eljáró bíróságok iratellenesen állapították meg, hogy cégbírósági végzés dátuma 2023. augusztus 24. napja. A felperes azonban a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg eljárási szabálysértést, holott a perben jelentős tények megállapítása a bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységének eredménye. A téves, iratellenes tényállás megállapítása a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmét jelentheti. A Kúria Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontja alapján kialakult következetes gyakorlata alapján a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő tartalmi kellékei a jogszabálysértés és

a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja (Kúria Pfv.I.22.488/2016/4. – BH2018. 53.). Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell a fenti tartalmi követelményekkel (Kúria Gfv.VII.30.577/2016/6. – BH2017.196.). Érdemben csak azok a hivatkozások vizsgálhatók, amelyek esetében a Pp.-ben meghatározott tartalmi követelmények maradéktalanul teljesülnek (Kúria Pfv.V.20.301/2015/6. – BH2015.307.). A Kúria ezért érdemben nem vizsgálta a felperes felülvizsgálati kérelmének a jogszabályhely megjelölést nem tartalmazó fenti hivatkozását. Utal azonban arra, hogy a később kifejtettek szerint a változásbejegyző végzés keltének és ezzel összefüggésben a cégbíróság által a változásbejegyzési kérelem elbírálásával egyidejűleg le nem folytatott törvényességi felügyeleti eljárásnak jelen ügyben nem volt perdöntő jelentősége.

[36] A felperes keresetében a cégbíróság változásbejegyzést elrendelő végzése öt alrovatának hatályon kívül helyezését kérte. A cégjegyzék 13/4. alrovatából a saját ügyvezetői jogviszonyát törölő rendelkezésen felül az új vezető tisztségviselők bejegyzésének és az alperes elektronikus elérhetőségére vonatkozó adatok módosulásának a hatályon kívül helyezésére is kiterjedt a kereseti kérelme és a felülvizsgálati kérelme is. A Kúria egyetértett a jogerős ítéletben kifejtett állásponttal, miszerint a felperes keresetőségi joga kizárólag a 13/4. számú alrovat tekintetében állt fenn. Nem alapozta azt meg a további megjelölt adatváltozások tekintetében az a felperesi hivatkozás, hogy azok „közvetlenül érintik” a felperes törlés előtti egyedüli, önálló és korlátozásmentes törvényes képviselői jogát.

[37] A Ctv. 65. §-a által szabályozott per célja nem az egyedi jogsérelem elhárítása, hanem az, hogy a cégnyilvántartásban mint közhiteles nyilvántartásban ne szerepeljenek jogszabálysértő adatok. Az egyedi jogsérelmek elhárítására más jogvédelmi eszközök (pl. törvényességi felügyeleti eljárás, társasági határozat felülvizsgálata) állnak rendelkezésre. A Ctv. 65. § (1) bekezdésében szereplő „akire a végzés rendelkezést tartalmaz” törvényi előírást éppen ezért nem lehet kiterjesztően értelmezni, azt a bírói gyakorlat mindig is szűkítően értelmezte [pl. a korábbi jogszabály (1997. CXLV. törvény, régi Ctv.) 46. §-ának a perbelivel tartalmilag azonos szabályának értelmezése alapján született Legfelsőbb Bíróság Gf.VII.33.214/1999/2. – KGD2001. 307. döntés]. A perben legitimációja – rendkívüli kivételektől eltekintve – tehát annak lehet, akit a bejegyző végzés személy szerint, cégjegyzékbe bejegyzett adatként érint, és csakis a végzés őt „nevesítetten” tartalmazó rendelkezése ellen (Kúria Gfv.VII.30.210/2012/6. - BH2013. 159.).

[38] Mindezért a másodfokú bíróság helytállóan foglalt állást a változásbejegyző végzés felperest a cégjegyzék 13/4. számú alrovatából törölő rendelkezésén túli további rovatokat érintő rendelkezései tekintetében akként, hogy azokra a felperes keresetőségi joga nem terjedt ki.

[39] A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság azon megállapításával is, hogy a felperes a perben csak olyan jogszabálysértésre hivatkozhat, amely a változásbejegyző végzés őt érintő részére vonatkozik, feltéve, hogy a cégbíróságnak azt a saját eljárásában észlelnie kellett volna.

[40] Alappal hivatkozott ugyanakkor a felperes a keresetőségi joga terjedelme körében arra, hogy a fenti helytálló megállapítást a másodfokú bíróság az adott ügyben jogszabálysértő módon szűken értelmezte akként, hogy a tagváltozás jogszabályértő

bejegyzését érintő felperesi hivatkozásokat kirekesztette a vizsgálódási köréből, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság sem vizsgálhatta volna a felperesnek a Ptk. 3:168. § (2) bekezdésében és – többek között – a Ctv. 2. számú melléklet II.1. pont af) alpontjában írt nyilatkozat csatolásának hiányára történt hivatkozását, mert ezen állított jogsértés nem érintheti a keresettel támadott végzésnek a felperest ügyvezetőként törölő rendelkezését.

[41] A felperes helytálló hivatkozása szerint ugyanis az új tag bejegyzésére vonatkozó jogszabálysértések az adott esetben kihathattak és ki is hatottak a felperest érintő adat törlésének jogszerűségére is, és azt a cégbíróságnak is észlelnie kellett volna. A cégbíróság a Ctv. 50. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 46. § (1) bekezdése alapján vizsgálni köteles, hogy azok az adatok, amelyeknek bejegyzését az adott cégformára vonatkozóan e törvény előírja, illetve a létesítő okirat, valamint a bejegyzési kérelem alapjául szolgáló, az 1-2. számú mellékletben felsorolt, kötelezően, illetve szükség szerint csatolandó egyéb okiratok megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek.

[42] Az adott ügyben a változásbejegyzési kérelem az egyszemélyes Kft. tagjában bekövetkezett változás, valamint az új tag határozatain alapuló további, cégjegyzéki adatokat érintő változások cégjegyzékbe történő bejegyzésére vonatkozott. A Ctv. 2. számú melléklet II.1. af) pontja értelmében a változásbejegyzési kérelem szükséges mellékletét képezte ezért az üzletrész megszerzőjének azon nyilatkozata, amellyel a létesítő okirat rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el. Ezen eljárási rendelkezés anyagi jogi alapját a Ptk. 3:168. § (2) bekezdése képezi, amely szerint az új tagnak az üzletrész megszerzésre vonatkozó, a társaság (annak ügyvezetője) felé tett bejelentésében kell nyilatkoznia a megszerzés tényén kívül arról is, hogy a társasági szerződés rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismeri el. A megtett bejelentéshez a Ptk. 3:169. § (2) bekezdésében írtak szerint az a joghatás fűződik, hogy a tagváltás a társasággal szemben hatályosul, és az üzletrész új jogosultját a társasággal szemben a nyilvántartásba vételtől függetlenül a bejelentéstől illetik meg a tagsági jogviszonyból eredő jogosultságok, és terhelik a tagsággal járó kötelezettségek. Az alapítót megillető döntéshozatali jog, így a bejegyzett ügyvezető visszahívása a Ptk. 3:19. § (1) bekezdése értelmében a tagsági jogviszonyból származó jog gyakorlásának minősül, amelyről való döntés joga tehát az új tagot a társaság felé tett bejelentést követően illethette csak meg.

[43] Az üzletrész megszerzőjének a társaság (ügyvezetője) részére történő bejelentése megtételének elmulasztása az általa hozott határozatok jogszerűségére is kihat. Ezért bár a felperest a Ctv. 65. § (1) bekezdése alapján a tagváltás bejegyzését érintően nem illette meg keresetösségi jog, a tagváltás bejegyzése körében elkövetett jogszabálysértésre alappal hivatkozhatott, mert az közvetlenül kihatott a változásbejegyző végzés őt érintő rendelkezésére akként, hogy az új tag – a tagsági jogviszonyból származó jogai gyakorlásának feltétele, a társaság felé tett bejelentés hiányában – az ügyvezetői tisztségéből való visszahívásáról jogszerűen nem rendelkezhetett.

[44] A cégbíróságnak a változásbejegyzési kérelem tartalmára tekintettel hivatalból észlelnie kellett volna a Ctv. 2. számú melléklet II.1. af) pontja szerinti szükséges melléklet hiányát, függetlenül egy esetlegesen folyó párhuzamos törvényességi felügyeleti eljárástól is, ezért hiánypótlási eljárás lefolytatása nélkül nem rendelhetett volna el a kért változások cégjegyzékbe történő bejegyzését.

[45] Tény, hogy az elsőfokú bíróság felhívására az alperes 2023. december 30-án megküldte a cégbíróságnak a nyilatkozatát, amelyben a létesítő okirat rendelkezését magára nézve kötelezőnek ismerte el, azonban a másodfokú eljárásban már rendelkezésre állt a Fővárosi Törvényszék – Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítéletével jogerőre emelkedett –7.G.42.024/2023/16-II. számú ítélete, amely hatályon kívül helyezte a cégbíróság jelen eljárás tárgyát is képező 23. sorszámú változásbejegyző végzésének a volt tag törlését és az új tag bejegyzését elrendelő rendelkezéseit. A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a változásbejegyzési eljárásban a Ctv. 2. számú melléklet II/1. pont af) alpontja szerinti nyilatkozatot nem csatolta, valamint a cégbíróság a változásbejegyzésről anélkül rendelkezett, hogy a törölni kért tag, az adott per felperesének Ctv. 78. § (2) bekezdése szerint előterjesztett törvényességi felügyeleti kérelméről egyidejűleg döntött volna, ezért a változásbejegyző végzés tagváltozást bejegyző rendelkezése jogszabálysértő.

[46] E jogerős ítélet alátámasztotta jelen per felperesének ebben a perben végig képviselt azon jogi álláspontját, hogy az új tag cégjegyzékbe történő bejegyzésére a társaság felé tett bejelentésének hiányában jogszerűen nem kerülhetett volna sor, és az ezzel kapcsolatos jogszabálysértés – szintén a felperes helytálló érvelése szerint – kihatott az új tag által hozott határozaton alapuló, a felperest érintő adatváltozás jogszerűségére is.

[47] Érdemben ezzel azonosan foglalt állást a Kúria a Gfv.VI.30.141/2024/7. számú ítéletében is, kimondva, ha a változásbejegyzési kérelem a gazdasági társaság legfőbb szervének határozatán alapul, a cégbíróságnak a cégeljárás keretei között a legfőbb szerv határozatának okiratokból megállapítható jogszerűségét is vizsgálnia kell, ezért ennek vizsgálatára a bíróság is jogosult a változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló kontrollperben.

[48] Ezért, bár a felperest a tagváltozás bejegyzését érintően nem illette meg keresetőségi jog, alappal hivatkozhatott arra, hogy a változásbejegyzést elrendelő végzés rá vonatkozó rendelkezésének jogszabálysértését megalapozza az is, ha az annak alapjául szolgáló határozat meghozatalára az új tag nem volt jogosult, mert a tagsági jogviszonyból eredő jogosultságokat a határozat meghozatalkor nem gyakorolhatta.

[49] A fentiekből következik, hogy a másodfokú bíróság tévesen hagyta figyelmen kívül a döntése meghozatalakor a Fővárosi Ítéltábla jelen jogerős határozatot megelőzően meghozott 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítéletét, mert bár ahhoz jelen kereset vonatkozásában anyagi jogerőhatás valóban nem fűződött, és a hivatkozott ítélet a jogerős ítélet helytálló megállapítása szerint a változásbejegyző végzés „jelen perben előterjesztett keresettel támadott rendelkezései tekintetében nem tett – és a kereseti kérelemhez kötöttség folytán nem is tehetett – megállapításokat”, ugyanakkor a korábban részletesen kifejtettek szerint a 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítéletben a változásbejegyző végzés tagváltozást érintő rendelkezésének jogerősen megállapított jogszabálysértése kihatott a végzés felperesre vonatkozó rovata törlésének jogszerűségére is a változásbejegyzési kérelemben szereplő adatváltozások összefüggésére tekintettel. A tagváltozás bejegyzésének jogszabálysértő jellegét pedig a bíróságok szervezeteről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 6. §-a alapján a Fővárosi Ítéltábla 13.Gf.40.017/2024/10. számú ítélete mindenkire kötelező módon mondta ki, függetlenül attól, hogy a kereset tárgyát képező változásbejegyző végzés konstitutív hatályának hiányában az arra vonatkozó ítélet – a felperes álláspontjával ellentétben – nem tekinthető contra omnes hatályúnak.

[50] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a Ctv. 66. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte a változásbejegyző végzés 13/4. alrovatra vonatkozó rendelkezését. Ennélfogva a cégbíróságnak a Ctv. 66. § (2) bekezdése alapján törvényességi felügyeleti jogkörben kell visszajegyeznie a cégjegyzékbe a felperes vezető tisztségviselői státuszát. A Kúria a fentieket meghaladóan a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Határozatát a törvényességi felügyeleti lefolytatása érdekében az elsőfokú bíróság útján küldi meg a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának.

40] A felülvizsgálati kérelem részben vezetett eredményre, és a pernyertesség/pervesztesség aránya az első és másodfokú eljárásban is lényegében azonos volt, ezért a Kúria a Pp. 83. § (2) bekezdésének alkalmazásával akként rendelkezett, hogy a peres felek a jogi képviselőjükkel felmerült költségeiket maguk viselik, míg az alperes köteles a felperes részére megtéríteni a felperes által előlegezett első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illeték 50%-át.

[41] Az ítélet ellen a felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat

[51] 2013. évi V. törvény 3:168. § (2)

[52] 2006. évi V. törvény 65-66. §, 2. számú melléklet II.1. af) pont

[53] Kúria Gfv.VI.30.141/2024/7., Gfv.VII.30.210/2012/6.

A döntés elvi tartalma

[54] A változásbejegyző végzés hatályon kívül helyezésére irányuló per célja nem az egyedi jogsérelem elhárítása, hanem az, hogy a cégnyilvántartásban mint közhiteles nyilvántartásban ne szerepeljenek jogszabálysértő adatok. A Ctv. 65. § (1) bekezdésében szereplő „akire a végzés rendelkezést tartalmaz” törvényi előírást nem lehet kiterjesztően értelmezni. A perben legitimációja annak van, akit a bejegyző végzés személy szerint, cégjegyzékbe bejegyzett adatként érint, és csakis a végzés őt „nevesítetten” tartalmazó

rendelkezése ellen.

[55] A felperes korlátozott keresetindítási joga nem akadályozza annak, hogy olyan jogszabálysértésre hivatkozzon, amely nem közvetlenül, hanem azáltal eredményezi a rá vonatkozó bejegyzés jogszabálysértését, hogy a változás alapjául szolgáló határozat volt jogszerűtlen, feltéve, hogy azt a cégbíróságnak a változásbejegyzési eljárás során észlelnie kellett volna.

Budapest, 2025. május 28.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző